

„Co jste potom učinil?“ ptal se u okresního soudu pro přestupky vrchní rada dr. Žížek.

„Veze jsem ho.“

„Kam?“

„Rovnou do basy!“

„To všecko je jináč.“ začíná drmolit Kohn česky, slovensky a německy. „Kdyby tu byla thora, tak bych přísahal při památce své matky, že jsem chtěl za jízdu správně zaplatit. Ale jsou tu jen svíčky.“

Náhle objevuje thoru, ležící opodál na stole. Klade hned prsty na knihu a volá:

„Přisahám, že jsem chtěl...“

Ale v. r. Žížek ho přerušuje: „Dobrá, dobrá, spáchal jste podvod. Máte 10 dní tuhého vězení se dvěma posty. Byl jste už pro podobný delikt trestán, proto je rozsudek nepodmínečný. Přijímáte?“

„Ani hodinu! Chtěl jsem to... přísahám!“

„Dobře, odvoláváte se.“

A v minulých dnech zasedl žebrák v automobilu před odvolací senát vrch. rady Šturmy, před nímž Kohn opakoval svoje ujištění, že měl nejlepší vůli šoferovi, jenž za všechny cesty účtoval si 150 Kč, zaplatit, jakmile by si byl příslušný obnos vyzebral, ale jeho výmluvnost nebyla mu nic platnou. Rozsudek prvního soudce byl potvrzen v plném znění.

Spor o dítě.

(Zemský civilní soud v Praze.)

Usnesení okresního soudu v Jílovém znělo velmi neobvykle a krátce: „Dosavadní poručník a pěstoun nezletilce jest povinen tohoto nezletilce babičce jeho vydati, tato dítě u poručníka odeběře a to pod exekucí.“

Věc byla tato: Nezletilý Miroslav Šanda jest nemanželským dítětem Boženy Šandové, která, podle pozůstalostních spisů, ve všeobecné nemocnici zemřela. Na základě výpovědi svědků a na podkladě spisů pozůstalostních vzal soud za prokázáno, že Božena Šandová nezletilého Miroslava až do doby, kdy do všeobecné nemocnice byla převezena, měla u sebe, že bydlela s ním ve Psárech a že po převezení Boženy Šandové do nemocnice Josef Švec sám o sobě bez jakéhokoliv jiného pokazu anebo návodu nezletilého Miroslava vzal k sobě do své výchovy a výživy a že ho má posud u sebe. Podle obsahu poručenských spisů při svém výslechu u soudu udala Božena Šandová za nemanželského otce Františka Pokorného, který měl padnout ve válce, a za poručníka navrhla svého nevlastního bratra, Josefa Švece, který také soudem za poručníka řádně zřízen byl. Soud má dále za prokázáno, že Božena Šandová s nezletilým Miroslavem do druhé polovice r. 1924 bydlela u matky své Zdeňky Šandové, a že teprve po žních r. 1924 odstěhovala se s dítětem do Psár. Svědkové v této příčině slyšení potvrdili pak, že po celou dobu, co se Božena Šandová zdržovala v Psárech, téměř každý týden babička nezletilému Miroslavu posílala různé věci, na příklad šatstvo, jablka, housky, bačkory, rukavice, knihy do školy a pod.

Z toho jest po názoru soudu vidno, že Zdeňka Šandová nezletilého Miroslava má sku-

tečně ráda, že dítě s matkou svou u této bylo od narození až do druhé polovice r. 1924, že Zdeňka Šandová jest po smrti matky i nemanželského otce dítěta nejbližší příbuznou jeho a ve smyslu § 143 obč. z., kdyby dítě jinak opatřeno nebylo, spadala by na tuto povinnost dítěta se ujati, jej vychovati a živiti. Že by snad u Zdeňky Šandové dítěti hrozila tělesná nebo duševní újma, soudu prokázáno nebylo. Josef Švec, který má dítěto u sebe, jest jeho poručníkem a nevlastním bratrem zemřelé matky dítěta Boženy Šandové a jest proti dítěku osobou cizí; tvrzení jeho, že matka dítěta při smrti své ho prosila, aby dítě vzal k sobě, o ně se staral a Zdeňce Šandové je nevydával, což jinak soudu prokázáno není, nemůže v případě tomto padati na váhu.

Z těchto důvodů vyhověl soud žádosti, aby nezletilý Miroslav byl dán do výchovy a výživy babičce, což považuje za prospěšné pro dítě.

Proti tomuto usnesení podal poručník děcka prostřednictvím svého advokáta dra Jaroslava Mellana stížnost, v níž dovozoval, že rozhodnutí jest vadné. Podle přiloženého dopisu prosila babička snoubenku poručníkovu, aby se Miroslava ujala. Babička jest stále těžce nemocna a nemůže v tomto stavu a při svém vysokém věku věnovati děcku tu péči a ošetření, jaké mu může věnovati poručník.

Usnesením citované ustanovení zákonné (§ 143 obč. z.) není citováno přesně. Babička měla by povinnost dítěta se ujati, jej vychovati a živiti, kdyby dítě jinak opatřeno nebylo. Taktéž nestačí soudní zjištění, že „není prokázáno, že by dítěti u babičky hrozila tělesná nebo duševní zkáza“. Zákon žádá daleko více, a to pozitivně, nikoliv negativně. Zákon chce, aby o tělesnou i duševní výchovu děcka bylo pokud možno nejlépe postaráno, a tomu ovšem nelze učiniti zadost, dá-li se děcko těžce churavě stařeně, nemohoucí pro chorobu a pokročilost věku obstarávati ani své vlastní záležitosti.

Zemský civilní co rekursní soud této stížnosti vyhověl, napadené usnesení zrušil a nařídil soudu I. instance, aby ve věci dále jednal a nové rozhodnutí učinil. Výrok svůj pak motivoval rekursní soud takto: Řízení před prvou instancí soudní jest vskutku — jak stěžovatel správně tvrdí — kusé a neúplné. Podle § 2 č. 5. nesp. p. jest povinností soudce nesporného, by všechny okolnosti a poměry, které mají vliv na soudní rozhodnutí, z úřední moci vyšetřil a vyslechl v důležitých a pochybných případech všechny osoby v úvahu přicházející, zvláště nejbližší příbuzné, případně i chráněnce samotného.

V tomto případě soud I. stolice Zdeňku Šandovou ani zevrubně nevyšlechl o tom, domáhá-li se návrhem svým toho, aby dosavadnímu poručníku poručenství bylo odňato a aby snad na místě jeho byla poručnicí ustanovena ona.

Soud I. stolice v napadaném usnesení vůbec se nezabýval blíže důvody, babičkou dítěte uvedenými, jež by případně propuštění dosavadního poručníka z jeho úřadu odůvodňovaly (§ 254 obč. z.) a žádných okolností pro takovéto opatření vůbec nezjistil.

A přece nebylo-li by tu důvodů, pro které bylo by zároveň poručníka jeho úřadu poručenského zbavití, pak nebylo by ani možno proti jeho vůli poručence jmenovaného z jeho výchovy a péče odnímati, neboť poručníku náleží právě tak, jako otcí, povinnost i právo o výchovu nezletilce pečovatí (§ 216 obč. z.).

Okolnosti, jež soud I. stolice v napadeném usnesení k odůvodnění opatření svého uvádí, nikterak ještě nestačí k tomu, by zmíněné dítě ko poručníku z výchovy jeho bylo odňato. Bude tedy na prvním soudu, aby blíže se zabýval důvody Zděnkou Šandovou uvedenými, jež by zbavení dosavadního poručníka převzatého poručenství a tím i odnětí mu výchovy dítěta mohly případně odůvodnití, by veškeré okolnosti v tomto směru závažné zjistil, pokud se týče dostatečně vyšetřil. Neučinil-li to vše první soudce, trpí provedené řízení v uvedených směrech podstatnými vadami a jest neúplným tak, že není tu dostatečného podkladu, by o zmíněné žádosti mohlo býti s právní bezpečností rozhodnuto. Bylo proto oprávněně stížností místa dáti.

Senátu odvolacího soudu předsedal vr. r. dr. Š á c h a.

Z C I Z I N Y

Zdvořilůstky u telefonu.

U okresního soudu pro přestupky ve Vídni podala herečka Eliška Iterheimová žalobu proti staviteli Valentínu Hellerovi pro urážky na cti. Podle obsahu žaloby došlo mezi žalobkyní a žalovaným k slovnímu utkání ve vestibulu hotelu Royal ve Vídni a to z toho důvodu, že žalobkyně trochu příliš dlouho používala telefonu, na který stavitel Heller již netrpělivě čekal. Dáma se asi telefonem bavila s některou svou přítelkyní, anebo jednala se svou švadlenou o střihu a vzoru své nové košilety. Je pochopitelno, že to i ono vyžaduje poněkud více času, než bývá zvykem při telefonických rozmluvách mužů, a tak stavitel, který také chtěl někomu v obchodní záležitosti telefonovati, pobíhal kolem telefonní cely jako rozkacený tur a zuřivostí již nevěděl co činit. Nescházelo mnoho a byl by již telefonní celu rozkopal, anebo i s telefonující dámou převrhl a na třísky rozdupal. Na štěstí dáma přece jen konečně svůj „tříminutový rozhovor“ skončila, sebrala klidně své taštičky, kabelky, pudřičky a paraplička a spokojeně opouštěla telefonní pokojíček.

Jen však vyšla, již padla do rukou rozzuřeného stavitele, který se zafatými pěstmi se vrhl proti ní, a jak žaloba nyní uvádí, těmito slovy ji uvítal: „Vy mizerná stará škatule, vy pitomá kisko, už jste se konečně vyžvanila do toho telefonu? Myslíte, že telefon je tady jen proto, abyste vy do něj mohla dvě hodiny breptat a jiný že může čekat čtrnáct dní, až se vám uráčí ten motor v hubě vypnout? Já se jen dívím, že už s vámi tady nevyrazili dvěře, vy opelichaná zelenino! K vůli žvanění takové opršelé fukse aby tady člověk vzteky pukl. Vám by měla policie vůbec zakázat telefonování.“

V hotelu z toho byl velký skandál a uražená dáma se nyní před soudem energicky domáhala náležitého potrestání nezdvořilého pana stavitele. Ale ten asi byl si vědom toho, že oním vzletným svým proslovem zaběhl tehdy ve vestibulu hotelu Royal do oblastí přísných paragrafů trestního zákona, a proto se k líčení raději ani nedostavil. Rada vrch. z. s. dr. Sieber konstatoval, že předvolání bylo žalovanému řádně doručeno, a provedl líčení v jeho nepřítomnosti.

Několik svědků obsah žaloby v podstatných rysech potvrdilo, ač ovšem všichni z nich si všechna ta květnatá slova ani nemohli přesně zapamatovati. Pronesené urážky byly však dostatečně prokázány a tak soudce vynesl rozsudek, jímž žalovaný byl uznán vinným a odsouzen k peněžitému trestu v obnosu 300 šilinků, případně do vězení v trvání tří dnů.

br.

„Svatební dar“ náčelníka Kuklux-Klanu.

V Muskegonu v americkém státě Michiganu byl spáchán hrozný pumový útok za velmi romantických okolností. Náčelník místní tajné a tajuplné organisace, zvané Kuklux-Klan, William Bartlet, žil v nepřátelství se starostou města a náčelníkem místní Anti-Kuklux-Klanové organisace Augustem Kriebachem, rodilým Němcem. Před několika dny byla v rodině Kriebachově slavena svatba jeho devatenáctileté dcery Jane s dvaadvacetiletým Williamem Franksem z Chicaga a po vykonaných svatebních obřadech seděla celá šťastná společnost v domě starostově při svatební hostině, když tu byl otcí nevěstinu, starostovi Kriebachovi, doručen poštou nevelký, čistě zabalený a pečlivě převázaný balíček, v němž všichni hned tušili nějaký svatební dárek.

Plni veselé zvědavosti seskupili se všichni kolem otce, který jal se balíček rozbalovati. Jakmile však vrchní obal balíčku byl odstraněn, zahřměla strašná rána následovaná mocným výbuchem a v okamžiku byla celá jídelna zatměna prachem, dýmem, tláskami nábytku a padající omítkou. Starosta Kriebach a novomanžel Franks byli na místě mrtvi, nevěsta zemřela za dvě hodiny v nemocnici. Několik ostatních hostí a příbuzných bylo poraněno a dům byl z části demolován.

Za nesmírného rozehvění celého města bylo okamžitě zahájeno po pachateli tak hrůzně se zdařivšího vražedného atentátu pátrání, jež mělo neočekávaný úspěch. S pomocí poštovních úředníků byl odesílatel pekelného stroje vypátrán v osobě náčelníka místního Kuklux-Klanu Bartleta, který 24 hodin po atentátu byl již v rukou spravedlnosti.

Již za dva dny sešel se v Muskegonu soudní dvůr k náhlému zasedání a odsoudil Bartleta k trestu doživotní káznice, při čemž předseda soudu výslovně prohlásil, že usvědčený vrah jen proto unikl zasloužené šibenici, protože ve státu Michigan trest smrti byl zrušen.

br.